

عنوان مقاله:

واکاوی شاخصه های تزیینات به کار رفته در معماری مسکونی دوره قاجار شهر بروجرد

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

فرهاد چگنی - دانشجوی دکتری معماری، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

بروجرد یکی از شهرهای تاریخی ایران می باشد که دارای بافت کهن ارزشمندی از دوره های مختلف اسلامی است. اطلاعات برگرفته از متون تاریخی و مطالعات باستان شناسی موید این موضوع است که این شهر در قرون اولیه اسلامی با محوریت ارگ حکومتی، مسجد جامع و راسته بازاری در جنوب آن شکل گرفته و به وسیله ی برج و بارو محصور گشته بود. شهر بروجرد در دوره قاجاریه رشد و توسعه بسیاری به نسبت دیگر دوره ها یافت. در حال حاضر بیشترین آثار تاریخی باقی مانده از دوره قاجاریه در شهر بروجرد را بناهای مسکونی تشکیل می دهند. علی رغم ارزش این خانه ها، مطالعه کافی برای شناخت آنها صورت نگرفته است. در این پژوهش تلاش شده است که پس از شناخت گونه های تزیینات به کار رفته در بناهای دوره قاجاری شهر بروجرد، ساختار و شاخصه های هر یک از تزیینات نیز مشخص شود. روش انجام این پژوهش ترکیبی از روشهای تفسیری تاریخی و پژوهش نمونه موردی و گردآوری اطلاعات که به روش کتابخانه ای و مطالعات میدانی به صورت بازدید و مشاهده مستقیم انجام گرفته می باشد که در این مسیر به بررسی تزیینات پنج باب از خانه های متعلق به دوره قاجاریه در بافت تاریخی شهر بروجرد پرداخته می شود. نتایج این پژوهش نشان می دهد عمده تزیینات به کار رفته در خانه های قاجاریه شهر بروجرد، تزیینات برگرفته از آجر، کاشی و چوب می باشد. بر همین اساس تزیینات آجری به سه شیوه رک چین، خفته راسته و تزئین به صورت گل اندازی هستند. همچنین تزیینات کاشی کاری به کار رفته در خانه های قاجاری بروجرد، با تکنیک های معرق، معقل و هفت رنگ می باشند که شاخصه های اصلی این تزیینات به کارگیری در قسمت ورودی بنا و استفاده از رنگ های مشترک آبی - سفید - زرد - قرمز در تمام تکنیک ها می باشد. تزیینات چوبی نیز بیشتر در گرهچینی پنجرهها مورد استفاده قرار گرفته اند که شاخصه اصلی تزیینات چوبی در ارسی های هفت دری، پنج دری و سه دری استفاده از مدول بین ۹۲/۰ تا ۰۸/۱ می باشد.

کلمات کلیدی:

دوره قاجار، شهر بروجرد، تزیینات آجری، تزیینات چوبی، تزیینات کاشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1959423>

